

Arbeids- og sosialdepartementet

Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår dato 03.03.2014
Vår referanse 14/004428
14/004457
Deres dato 31.01.2014
Deres referanse 14/446
14/448

To høringsnotater om endringer i lov om Statens pensjonskasse, samordningsloven, folketrygdloven og enkelte andre lover – tilpasninger og justeringer i forbindelse med innføring av ny uføretrygd og ny uføreytelse i offentlig tjenstepensjon

Vi viser til brev av 31. januar 2014. På grunn sammenhengen mellom de to hørings sakene finner vi det hensiktsmessig med en samlet høringsuttalelse.

Forslagene er en oppfølging av og tilpasning til nye regler om uføretrygd i folketrygden og forslagene til ny uføreytelse i offentlig tjenstepensjon, som er viktige å få på plass for å sikre at uføreforamen kan gjennomføres med virkning fra 1. januar 2015. Forslagene er i all hovedsak i samsvar med de forutsetninger som er lagt til grunn i det forberedende arbeidet så langt, og Statens pensjonskasse ser ikke at de foreslåtte tilpasninger og justeringer innebærer ytterligere økonomiske eller administrative konsekvenser for Statens pensjonskasse.

Nedenfor vil vi kommentere enkelte av forslagene.

1. Høringsnotat ref. 14/448 om endringer i samordningsregelverket mv.

Innledningsvis vil Statens pensjonskasse bemerke at de foreslåtte endringene om meldingsutveksling mellom de offentlige tjenstepensjonsordningene, hjemmel for innhenting av inntektsopplysninger, og regler om inndrivning av for mye utbetalt uførepensjon er avgjørende for en effektiv forvaltning av de nye uførereglene.

Til punkt 2.2 og 2.3

Statens pensjonskasse vil påpeke at det kan være uheldig å innføre begrepene brutto- og nettoppensjon i samordningsloven når disse begrepene ikke framgår av lov om Statens pensjonskasse. Vår prinsipielle tilnærming er at også uførepensjoner som inneholder et element med 66 prosent av pensjonsgrunnlaget for inntekter opp til 6 G bør betraktes som en del av den nye nettoordningen.

Departementet foreslår at pensjoner beregnet etter lov om Statens pensjonskasse § 28 første ledd bare skal være omfattet av samordningsloven kapittel II. I dagens samordningslov foretas det i § 3 unntak/presiseringer i forhold til § 1. En videreføring av denne systematikken ville innebære at det i § 3 tas inn en bestemmelse om at pensjoner etter § 28 første ledd er unntatt fra loven, bortsett fra bestemmelsene i kapittel II. Vi registrerer at det i stedet er valgt en ny tilnærming, ved å gjenta omfangsbestemmelser som allerede følger av § 1, for så å gjøre unntak.

I § 10 foreslås det at denne bestemmelsen (uførepensjon-alderspensjon) bare skal gjelde for uførepensjon beregnet etter § 28 andre ledd. Når det gjelder uførepensjoner etter § 28 første ledd forstår vi lovforslaget slik at disse skal samordnes med andre uførepensjoner, men ikke med alderspensjon. Vi forstår det også slik at all samordning uførepensjoner imellom (uansett beregningsmåte) skal skje etter § 7, jf. § 9. Det vil være en fordel om de ulike samordningskonstellasjonene og framgangsmåter forklares nærmere i motivene.

Til punkt 2.5

Statens pensjonskasse vil bemerke at den beskrevne framgangsmåten i 2.5.2 med eksempel, ikke samsvarer med lovforslaget – selv om det gir samme resultat. Lovforslaget innebærer at man først reduserer ytelsen med $\frac{3}{4}$ G (§ 19) og deretter med den del av uføretrygden som overstiger grunnbeløpet (§ 23 nr. 1). For øvrig vil vi bemerke at en løsning som beskrevet i eksempelet kunne være å foretrekke ved samordning med både arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Det ville være hensiktsmessig å gå bort fra en to-trinns samordning som har sitt utspring i at folketrygdytelsen opprinnelig ble utmålt med grunn- og tilleggspensjon.

Vi legger til grunn at gjeldende tredje ledd i § 23 nr. 1 blir nytt fjerde ledd.

Til punkt 2.6

Når det gjelder samordningsfradraget for $\frac{3}{4}$ G videreføres ikke dette for behovsprøvd etterlattepensjon. Vi legger til grunn at dette skyldes at uføretrygden ikke lenger utmåles i grunn- og tilleggspensjon, det vil si at fradraget for 50 prosent av avdødes uføretrygd fanger opp dette fradraget. Det ville imidlertid være en fordel om dette forklares i proposisjonen, særlig fordi fradraget for $\frac{3}{4}$ G videreføres for den ikke-behovsprøvd pensjonen.

Når det gjelder unntaket fra § 19 i ny § 23 a siste ledd, ville det gjøre loven mer leservennlig om dette også kommer fram av § 19 i form av en henvisning til nevnte bestemmelse.

Bestemmelsen om fraskilte i § 23 a andre ledd knytter seg til første ledd. Dette kan skape uklarhet om hva som skal gjelde for fraskilte som ikke har pensjon som nevnt i første ledd. Vi mener at bestemmelsen vil bli tydeligere om andre og tredje ledd bytter plass.

2. Høringsnotat ref. 14/446 om endringer i folketrygdens regelverk

Forslagene berører folketrygdytelsen, men enkelte av lovforslagene får indirekte betydning for uførepensjonen i Statens pensjonskasse. Dette gjelder regler om etteroppgjør, inntektsgrenser osv.

I utkast til forskrift § 2-2 er det foreslått regler om endring av inntekt før og etter uførhet ved inntektsøkning større enn ti prosent uten at stillingsandelen har økt. Vi legger til grunn at dette ikke skal gjelde for tjenstepensjonen. Selv om det kan være uheldig med ulike regler i de to ordningene, ville en slik regel innebære administrative utfordringer.

Når det gjelder folketrygdloven § 12-14 og forslaget til forskriften § 4-1, forutsetter Statens pensjonskasse at reglene for etteroppgjør i folketrygden og de offentlige tjenstepensjonsordningene blir grunnleggende like.

De midlertidige reglene om gjenlevendetillegg er forutsatt å gjelde i fem år, i påvente av en bredere gjennomgang. Vi vil understreke viktigheten av at nye regler i folketrygden er på plass før denne perioden opphører, da dette vil påvirke etterlattepensjonene i offentlige tjenstepensjonsordninger.

Statens pensjonskasse støtter endringen i forslag til overgangsregler, ved at det skal være virkningstidspunktet (og ikke vedtakstidspunktet) som skal være avgjørende, og forutsetter at det samme skal gjelde for overgang til vår nye uførepensjon. Det kan etter hvert vurderes en ytre frist for å unngå beregninger etter gamle regler i lang tid framover.

For øvrig har vi ikke merknader til forslagene.

Med vennlig hilsen

Rune H. Kustoffersen
Juridisk direktør

Olaug Kristine Bakke
Seniorrådgiver